Torsdagen den 25 november 2010

Översyn av konkurrensreglerna för horisontellt samarbete

P7_TA(2010)0447

Europaparlamentets resolution av den 25 november 2010 om översynen av konkurrensreglerna för horisontellt samarbete

(2012/C 99 E/20)

Europaparlamentet utfärdar denna resolution

— med beaktande av artiklarna 101.1, 101.3, 103.1 och 105.3 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (nedan kallat *EUF-fördraget*),

— med beaktande av rådets förordning (EEG) nr 2821/71 av den 20 december 1971 om tillämpning av fördragets artikel 85.3 på vissa grupper av avtal, beslut och samordnade förfaranden [1],

— med beaktande av kommissionens förordning (EG) nr 2658/2000 av 29 november 2000 om tillämpning av artikel 81.3 i fördraget på grupper av specialiseringsavtal [2] (förordningen om gruppundantag för specialiseringsavtal, nedan kallad gruppundantagsförordningen för specialiseringsavtal),

— med beaktande av kommissionens förordning (EG) nr 2659/2000 av 29 november 2000 om tom tillämpning av artikel 81.3 i fördraget på grupper av avtal om forskning och utveckling [3] (förordningen om gruppundantag för avtal om forskning och utveckling, nedan kallad gruppundantagsförordningen för FoU-avtal),

— med beaktande av förslaget till kommissionens förordning om tillämpning av artikel 101.3 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt på grupper av specialiseringsavtal (den nya förordningen om gruppundantag för specialiseringsavtal, nedan kallad förslaget till ny gruppundantagsförordning för specialiseringsavtal), som offentliggjordes den 4 maj 2010 på kommissionens webbsida,

— med beaktande av förslaget till kommissionens förordning om tillämpning av artikel 101.3 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt på grupper av avtal om forskning och utveckling (den nya förordningen om gruppundantag för avtal om forskning och utveckling, nedan kallad förslaget till ny gruppundantagsförordning för FoU-avtal), som offentliggjordes den 4 maj 2010 på kommissionens webbsida,

— med beaktande av kommissionen tillkännagivande – Riktlinjer för tillämpningen av artikel 81 i EG-fördraget på horisontella samarbetsavtal (nedan kallade horisontella riktlinjer) [4],

— med beaktande av förslaget till meddelande från kommissionen – Riktlinjer för tillämpning av artikel 101 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt på horisontella samarbetsavtal (nedan kallade förslaget till nya horisontella riktlinjer), som offentliggjordes den 4 maj 2010 på kommissionens webbsida,

— med beaktande av de bidrag som de olika aktörerna översänt till kommissionen under de offentliga samråden och som offentliggjorts på kommissionens webbsida,

— med beaktande av diskussionen mellan kommissionsledamot Almunia och ledamöter av utskottet för ekonomi och valutafrågor den 6 juli 2010,

— med beaktande av sin resolution av den 9 mars 2010 om rapporten om konkurrenspolitiken 2008 [5],

[1] EGT L 285, 29.12.1971, s. 46.
[2] EGT L 304, 5.12.2000, s. 3.
[3] EGT L 304, 5.12.2000, s. 7.
[4] EGT C 3, 6.1.2001, s. 2.
[5] Antagna texter, P7_TA(2010)0050.

— med beaktande av frågan av den 28 september 2010 till kommissionen om översynen av konkurrensreglerna för horisontellt samarbete (O-0131/2010 – B7-0565/2010),

— med beaktande av artiklarna 115.5 och 110.2 i arbetsordningen, och av följande skäl:

A. Gruppundantagsförordningen för specialiseringsavtal och gruppundantagsförordningen för FoU-avtal upphör båda att gälla den 31 december 2010. Kommissionen har inlett ett förfarande för att se över båda förordningarna och riktlinjerna för genomförandet av dem.

B. Betydande ändringar i lagstiftningen har gjorts sedan både förordningarna och de horisontella riktlinjerna antogs, särskilt genom det moderniseringspaket som antogs 2003, i vilket man tog upp vikten av att de företag som omfattas av avtalen själva gör en bedömning.

C. Kommissionen har fått erfarenhet av att tillämpa dessa bestämmelser under de senaste åren och det finns för närvarande en ny uppsättning bestämmelser som härrör från kommissionen och från domstolens rättspraxis och som behöver kodifieras.

D. Det är god praxis att även dra lärdomar av erfarenheter från EU:s nationella konkurrensmyndigheter och konkurrensmyndigheter i hela världen. I ljuset av den pågående ekonomiska krisen är det lämpligt att man på internationell nivå försöker komma överens om enhetliga konkurrensregler, eftersom många avtal och rutiner styrs av flera olika konkurrensrättsordningar.

1. Europaparlamentet välkomnar att kommissionen har inlett två olika offentliga samråd om översynen av de konkurrensregler som tillämpas på horisontella samarbetsavtal. Parlamentet understryker vikten av att man inom beslutsprocessen i så stor utsträckning som möjligt lyssnar på och tar hänsyn till aktörerna för att åstadkomma en realistisk och välavvägd lagstiftning.

2. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att i slutet av översynsförfarandet tydligt redogöra för hur man beaktat de olika aktörernas bidrag.

3. Europaparlamentet uppskattar att kommissionen i ett tidigt skede tillhandahållit parlamentet förslaget till regler. Parlamentet uppmuntrar kommissionen att även i fortsättningen aktivt samarbeta med parlamentet i en anda av öppenhet. Parlamentet välkomnar att kommissionsledamot Almunia visat sig beredd att diskutera förslaget till regler tillsammans med ledamöter av utskottet för ekonomi och valutafrågor.

4. Europaparlamentet påminner om att det är viktigt med säkerhet kring rättsläget och uppskattar att kommissionen inför det andra offentliga samrådet har sammanställt Vanliga frågor för att uppmärksamma de största förändringarna som föreslås i förslaget till bestämmelser. Parlamentet uppmanar kommissionen att när det nya regelverket väl slutgiltigt har antagits utarbeta en sammanfattning och nya ”Vanliga frågor” för att i detalj presentera den slutliga ramen för aktörerna på marknaden.

5. Europaparlamentet pekar på den betydelse som de två gruppundantagsförordningarna på området för horisontellt samarbete har för analysen av de avtal som ligger inom deras tillämpningsområde.

6. Europaparlamentet konstaterar att även om en strategi som baseras på fastställande av en viss trygghet utifrån marknadsandelar inte är perfekt så återspeglar den en ekonomisk erfarenhet och är lätt att förstå och tillämpa. Parlamentet håller med om att horisontella avtal vanligen ger upphov till mer oro för konkurrensen än vertikala avtal och förstår därför att kommissionen fortsätter tillämpa en mer återhållsam strategi vid fastställande av ströskelvärden för marknadsandelar när det gäller horisontella avtal.

7. Europaparlamentet konstaterar dock att de flesta horisontella samarbetsavtal inte omfattas av tillämpningsområdet för dessa två gruppundantagsförordningar. Parlamentet uppmanar kommissionen att göra en bedömning av om aktörerna och målet om upprätthållande av en effektiv konkurrens skulle gynnas av inrättande av nya särskilda gruppundantagsförordningar för att täcka andra särskilda typer av horisontella avtal som inte gäller forskning och utveckling och specialisering. Parlamentet uppmanar kommissionen att, om den kommer fram till en positiv slutsats, ansöka om tillstånd från rådet om att få anta dessa nya typer av gruppundantagsförordningar, efter att parlamentet hörts.

8. Europaparlamentet anser att de horisontella riktlinjerna är ett användbart verktyg för företag att analysera och göra en egen bedömning, med ett fördjupat tillvägagångssätt, av om ett horisontellt samarbetsavtal strider mot artikel 101.1 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt.

9. Europaparlamentet menar därför att de nya horisontella riktlinjerna återspeglar det behov av företagens egen bedömning som tillkom genom förordning (EG) nr 1/2003 och ger tydliga riktlinjer för invecklade arrangemang som samriskföretag och avtal som täcker mer än en typ av samarbete. Parlamentet anser att en sådan strategi dock inte bör leda till ett mer invecklat regelverk.

10. Europaparlamentet påminner i detta sammanhang om principen om bättre lagstiftning för att förbättra kvalitén i utarbetandet av lagstiftning och regelverk, särskilt genom användning av ett tydligt och exakt språk. Parlamentet förordar därför mycket tydliga och läsarvänliga riktlinjer, inklusive mer konkreta exempel där det är lämpligt, något som har efterfrågats av flera aktörer.

11. Europaparlamentet välkomnar det nya kapitlet om utbyte av information i förslaget till nya horisontella riktlinjer. Parlamentet konstaterar att detta är en känslig fråga i förhållandet mellan konkurrenter och att det är mycket viktigt för företag att kunna fastställa vilken information som kan delas, utan att man skapar effekter som begränsar konkurrensen, särskilt i det aktuella sammanhanget med egen bedömning av avtalen.

12. Europaparlamentet välkomnar översynen av kapitlet om standardisering i förslaget till nya horisontella riktlinjer och den plats som miljöaspekter getts i förslaget. Parlamentet påminner om de klara fördelarna med ett transparent förfarande som anger normen. Parlamentet ser därför positivt på de bestämmelser som syftar till att behandla den osäkerhet som omger förekomsten av immaterialrätt i detta sammanhang och de kommersiella villkor som ska antas för licenser. Parlamentet anser att det är mycket viktigt att undvika tvister när standarder antas.

13. Europaparlamentet pekar på vikten av respekt för immaterialrätten, vilken på ett avgörande sätt bidrar till innovation, och påminner om att innovationsförmåga är en viktig komponent för att bygga en konkurrenskraftig ekonomi och klara av EU 2020-målen. Parlamentet stöder bekämpning av missbruk av immaterialrätt även genom konkurrenslagstiftningen.

14. Europaparlamentet anser dock att denna fråga måste behandlas i en bredare lagstiftningsram och inte endast i ett konkurrenspolitiskt sammanhang. Parlamentet betonar att detta kapitel i förslaget till nya horisontella riktlinjer bör betraktas som en del av ett integrerat regelverk till skydd för immaterialrätten.

15. Europaparlamentet håller med kommissionen om att samtliga parter som ingår ett avtal om forskning och utveckling dessförinnan måste redovisa alla sina befintliga och ännu ej avgjorda immaterialrättigheter i den mån de har betydelse för övriga parters utnyttjande av resultaten av avtalet.

16. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att översända denna resolution till rådet, kommissionen och medlemsstaternas regeringar och parlament.